

عنوان:

عوامل خطر مادری موثر بر کم وزنی هنگام تولد نوزادان در شهرستان رفسنجان: یک مطالعه مورد شاهدی

استاد راهنما:

دکتر محسن رضائیان

پژوهش و نگارش:

نجمه محمدی

آذر ۹۷

چکیده

مقدمه: کم وزنی زمان تولد یکی از گسترده ترین مشکلات بهداشت عمومی به خصوص در کشورهای در حال توسعه به شمار می آید. وزن کم هنگام تولد ارتباط تنگاتنگی با میزان بالای مرگ و میر و ابتلا در دوره نوزادی، تکامل کودک و بیماری های مزمن در طی زندگی آینده فرد دارد. کم وزنی هنگام تولد، یکی از مهمترین عوامل تعیین کننده بقا و نشانه معتبری از رشد داخل رحمی می باشد. که از مهم ترین، ساده ترین و رایج ترین شاخص های بهداشتی، برای ارزیابی وضعیت نوزادان در هر کشور است.

عوامل خطر زیادی از جمله عوامل خطر مادری و جنینی در رابطه با کم وزنی نوزادان وجود دارد. برخی از عوامل خطر مادری مرتبط با کم وزنی را می توان به عوامل بیولوژیکی و اجتماعی مادر اشاره کرد که با کاهش این عوامل خطر می توان میزان ابتلا و میرایی ناشی از کم وزنی را با تکنیک های ساده کاهش داد. به طور تقریبی ۱۶ درصد از نوزادان در جهان با وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم متولد می شوند که برابر با ۲۲ میلیون نوزاد در هر سال است. از بین نوزادان کم وزن ۹۵ درصد در کشورهایی با درآمد پایین و متوسط به دنیا می آیند.

این مطالعه به منظور شناسایی عوامل خطر مادری موثر بر کم وزنی زمان تولد نوزادان در سطح بیمارستان های شهرستان رفسنجان طراحی گردید.

روش اجرا: در این مطالعه مورد شاهدی ۱۲۰ نوزاد کم وزن (وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم) به عنوان گروه مورد و ۱۲۰ نوزاد با وزن طبیعی (وزن ۲۵۰۰ گرم و بیشتر) به عنوان گروه شاهد در نظر گرفته شد. دو گروه از لحاظ سن مادر و جنسیت نوزاد همسان سازی شدند و عوامل خطر مادری بین گروه ها مورد مقایسه قرار گرفت. جهت جمع آوری داده ها از یک چک لیست محقق ساز استفاده شد. داده ها از روی پرونده مادران زایمان کرده در بیمارستان های شهرستان رفسنجان و تماس تلفنی با این مادران جمع آوری گردید. این اطلاعات برای تجزیه و تحلیل وارد نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ شد و با استفاده از آزمون های آماری کای دو، تی مستقل و رگرسیون لجستیک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سطح معنی داری برابر با ۰,۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها: بر اساس نتایج با استفاده از آزمون های کای دو و تی تست متغیرهای تعداد مراقبت های دوران بارداری، سابقه تواد نوزاد کم وزن و سن بارداری هنگام زایمان بین دو گروه مورد و شاهد دارای ارتباط معنی دار بود اما در آزمون آماری

رگرسیون لجستیک متغیرهای سابقه تولد نوزاد کم وزن، فاصله بین تولد ها و سن بارداری هنگام زایمان بین دو گروه معنی دار شد. رابطه معنی داری در مورد دیگر متغیرها بین دو گروه دیده نشد.

نتیجه گیری: علی رغم شناسایی کردن برخی از عوامل خطر مادری موثر بر کم وزنی زمان تولد نوزادان، لذا تدوین برنامه ریزی های جدی جهت شناسایی دیگر عوامل خطر کم وزنی و کاهش این مشکل ضروری می باشد.

واژگان کلیدی: کم وزنی، دوره نوزادی، شهرستان رفسنجان